

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 15627-07-25 מדינת ישראל נ' XXXX (עציר)

לפני **כב' הנשיא, השופט אבי לוי** **בעניין: המאשימה**
מדינת ישראל

נגד

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

הנאשם

גזר דין

כללי

ביום 03.02.2026 קבעתי כי הנאשם, הקטין XXXX, יליד 02.03.2010 עבר את העבירות שנכללו בכתב אישום מתוקן, ואשר עניינן **חבלה בכוונה מחמירה** בניגוד לסעיף 329(א)(1) לחוק העונשין התשל"ז – 1977 (להלן: "חוק העונשין"), **תקיפת קטין הגורמת חבלה של ממש** בניגוד לסעיף 368(א) רישה לחוק העונשין **ואיומים** בניגוד לסעיף 192 לחוק העונשין. קבעתי כאמור על סמך הודאתו, שנמסרה במסגרת הסדר טיעון שנערך בינו לבין המאשימה.

עובדות כתב האישום המתוקן

XXXXXXXXX יליד 2005 (המתלונן), מתגורר בבניין מגורים בעראבה. בינו לבין הנאשם אין היכרות מוקדמת. בתאריך 24.06.2025 בסמוך לשעה 03:15 התפתח ויכוח בין הנאשם למתלונן לאחר שהנאשם, שעמד על גג בניין המגורים הנ"ל צעק לעבר המתלונן שעמד בסמוך לכניסה לבניין. כעבור שתי דקות, הנאשם ירד מבניין המגורים ביחד עם ב', קטין יליד 2009, נעמד מול המתלונן ואיים עליו באומרו "אתה רוצה לריב? אתה יודע מי אני?", במטרה להפחידו או להקניטו. בתגובה לכך, המתלונן ביקש לדעת מה רצונו של הנאשם, אך האחרון תקף את המתלונן בכך שדרך באמצעות רגלו השמאלית על רגלו הימנית. או אז, הוציא הנאשם מכיס מכנסיו סכין אותה החזיק אותה עת על גופו, ובאמצעותה דקר את המתלונן בצידה השמאלי של בטנו וגרם לו חבלה חמורה. כתוצאה מהדקירה, החל המתלונן מדמם, ורץ מפני הנאשם לכיוון מאפיית "XXXXXX" שנמצאת במרחק של כ-70 מטר מבניין המגורים, כל זאת שעה שהנאשם רודף אחריו כשהוא מחזיק בידיו את הסכין ומנופף בה במטרה להמשיך לדקור את המתלונן תוך שהוא קורא לעברו שיעצור. באותו שלב, הקטין ב' רץ אחרי הנאשם והמתלונן במטרה להפריד ביניהם. בשעה 03:22, המתלונן נכנס בריצה למאפייה כשהוא מחזיק את בטנו המדממת וניגש לקבל עזרה מהעובדים שנכחו במקום. כעבור רגעים ספורים, נכנס הנאשם בריצה למאפייה כשהוא מחזיק את הסכין, ניגש למתלונן, תפס בחולצתו, וניסה לדקור אותו פעמיים בגופו, אך המתלונן הצליח להשתחרר מאחיזת הנאשם. הנאשם לא חדל ממעשיו והמשיך לרדוף אחרי המתלונן בתוך המאפייה במטרה להמשיך לתקוף, לדקור ולפצוע את המתלונן. עובדי המאפייה הצליחו להשתלט על הנאשם והוציאו אותו מחוץ למאפייה. סמוך לאחר מכן, המתלונן יצא מדלת המאפייה והתיישב על מדרגות בסמוך; או אז הגיע XXXX והציע לפנותו לצורך קבלת טיפול רפואי.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 15627-07-25 מדינת ישראל נ' XXXX (עציר)

במסגרת מוסדית אם כי מביע התנגדות באופן חד משמעי להשמה במסגרת חוץ ביתית. שירות המבחן העריך כי מסגרת סגורה עם גבולות וחוקים ברורים מסייעת לנאשם להתארגן ולתפקד כנדרש.

עוד צוין, כי כאשר הנאשם נשאל ביחס לעובדות כתב האישום והעבירות בהן הוא הודה, הוא סירב לפרט. לדבריו, הוא מביע חרטה ומבין שעשה טעות. להתרשמות שירות המבחן, ניכר כי הנאשם מתקשה להביע אמפתיה כלפי נפגעי העבירה, וכן מתקשה בהבנת חומרת מעשיו. התייחסותו לעבירה תוארה כמזלזלת ומצמצמת, וכזאת שאינה מאפשרת הבנה של ממש באשר למניעי ביצוע העבירה או להערכת קשייו. כמו כן צוין כי דעתו של הנאשם באשר להשמתו במסגרת חסות הנוער אינה עקבית.

הקטין סירב להמתין לשילובו במעון הנוער "נוף הרים", וביקש להישפט ולסיים את ההליכים בעניינו.

בעת הערכת הסיכוי לשיקום, נלקח בחשבון גילו הצעיר של הנאשם, תפקודו היציב במעצר והעובדה שמדובר בהליך משפטי ראשון בעניינו. בעת הערכת גורמי הסיכון של הנאשם לעבריינות, נלקחו בחשבון, בין היתר, חומרת העבירות המיוחסות לו; היעדר הבעת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה; חוסר חיבור לחומרת מצבו ולצרכיו; חוסר שיתוף פעולה עם שירותי הרווחה בעבר; קושי בקבלת סמכות; רקע משפחתי מורכב; קשיים בוויסות רגשי ובשליטה עצמית. עוד צוין כי הנאשם מצוי בסיכון להמשך התנהגות עוברת חוק, וכי ההליך המשפטי אינו מהווה עבורו גורם הרתעתי.

לסיכום, שירות המבחן לא הביע המלצה שיקומית בעניינו של הנאשם.

כאן המקום לציין כי קצינת המבחן העידה לפניי במהלך הדיון. בעדותה ציינה כי הנאשם מצוי ברמת סיכון גבוהה (להמשך ביצוע עבירות דומות). היא ציינה בפניי כי בתקופת מעצרו התקיימו עמו 5 פגישות במתקן הכליאה וכן 3 שיחות טלפוניות. לדבריה, הנאשם אינו משתף פעולה, מכשיל כל תוכנית שמוצעת לו ומביע את התנגדותו לשהייה במעון נעול. עוד תיארה כי הנאשם לא לוקח אחריות על מעשיו ולא משתף אודות נסיבות ביצוע העבירה.

בנסיבות האמורות ציינה באוזני קצינת המבחן כי לשירות המבחן אין עוד איך לסייע לנאשם.

הראיות לעניין העונש

המאשימה

באת-כוחה המלומדת של המאשימה, עו"ד נג'וא סלימאן, ציינה באוזניי כי הנאשם נעדר עבר פלילי.

עדות המתלונן חלף תסקיר נפגע עבירה

המתלונן הוזמן על ידי המאשימה למסור את עדותו בפניי, זאת נוכח המצב הביטחוני ששרר אותה עת במדינת ישראל, אשר לא אפשר את קיום פגישת שירות המבחן עמו ואת הגשת התסקיר במועד שנקבע. בנסיבות אלה, התייתר הצורך בהכנת תסקיר נפגע עבירה.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 15627-07-25 מדינת ישראל נ' XXXX(עציר)

בעדותו ציין המתלונן כי סבל מהפציעה במשך כחודשיים, במהלכם גם לא עבד. עוד הצביע על נזקים נפשיים שנגרמו לו כתוצאה מהאירוע. לדבריו, כיום השתקם מבחינה פיזית, אולם הנזקים הנפשיים מלווים אותו עד היום ומשפיעים על תחומים שונים בחייו. בתוך כך תיאר המתלונן תחושות של עצבנות, קושי נפשי לצאת מהבית וכן קושי בניהול מערכות יחסים עם אחרים. המתלונן ביקש כי יוטל על הנאשם עונש הולם וכי ייפסקו לטובתו פיצויים.

טיעונים לעניין העונש

המאשימה

המאשימה הגישה מטעמה את טיעוניה לעונש בכתב (סומנו טעת/1), והוסיפה עליהם בעל-פה במסגרת הדיון. בטיעוניה עמדה המאשימה על הערכים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם ובהם שמירה על החיים ושלמות הגוף. המאשימה עמדה על היקף התופעה של עבירות האלימות המבוצעות באמצעות סכין או אגרופן בקרב בני נוער ועל הצורך למגרן. כמו כן, הדגישה כי תופעת החזקת סכין או אגרופן בקרב בני נוער הפכה למכת מדינה של ממש. בהקשר זה המאשימה עמדה על תפקידו של בית המשפט להילחם בתופעה באמצעות ענישה מרתיעה.

המאשימה הדגישה בטיעוניה את הנסיבות המחמירות הקשורות בביצוע העבירות: למתלונן נגרמו פגיעות גופניות קשות כתוצאה ישירה ממעשיו של הנאשם. המאשימה ציינה כי מעבר לנזק הפיזי, לאירוע דקירה מסוג זה ישנן גם השלכות נפשיות משמעותיות על קורבן העבירה; פוטנציאל הנזק היה גבוה אף יותר שעה שדקירה בבטן באמצעות סכין עלולה להביא בקלות למותו של אדם; הנאשם היה מצויד בסכין אותה החזיק מבעוד מועד, הדבר מעיד על נכונותו לעשות שימוש באמצעי קטלני זה. כמו כן, הנאשם לא חדל ממעשיו גם לאחר שדקר את המתלונן, אלא המשיך לרדוף אחריו תוך ניסיון לדקור אותו שוב ושוב כאשר המתלונן פצוע ומדמם. הדבר מלמד על דפוס פעולה מתמשך ולא על התפרצות רגעית ולא מתוכננת; הנאשם הוא המבצע הבלעדי של מעשי האלימות החמורים בהיותו זה שזם את האיום, שלף את הסכין וביצע את הדקירות במתלונן ובקטין נוסף אשר אותה שעה ניסה להפריד בין הצדדים. המאשימה הפנתה לפסיקה רלוונטית התומכת, לשיתתה, במדיניות הענישה הנוהגת בעבירה של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות שבוצעה על ידי קטין.

עוד צוין, כי הנאשם היה קטין, כבן 15 וחצי לערך בעת ביצוע העבירה. בהקשר זה צוין כי אכן קיימת חשיבות לשיקום קטינים, אולם במקרים מסוימים כדוגמת המקרה הזה, האינטרס הציבורי מחייב ענישה מרתיעה. הופניתי לפסיקה הנוהגת ולפיה, "קטינות אינה מהווה חסינות", ולעיתים שיקולי הרתעה, מניעה ותגמול עולים במשקלם על השיקול השיקומי.

בבחינת הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, צוין כי הנאשם הודה בעובדות כתב-האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון ובכך חסך זמן שיפוטי יקר; מן העבר השני נטען כי גילו של הנאשם אינה מהווה חסינות וכי חרף קטינותו, הבין היטב את השלכות מעשיו.

כמו כן, הופניתי לתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של הנאשם. הודגש כי התסקיר לא כלל המלצה שיקומית בעניינו.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 15627-07-25 מדינת ישראל נ' XXXX(עציר)

לאור המקובץ, עתרה המאשימה להרשיע את הנאשם ולהטיל עליו עונש ממשי וממושך, הכולל מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי ופיצוי כספי לטובת נפגעי העבירה.

ההגנה

בא-כוחו המלומד של הנאשם, עו"ד איברהים כנעאנה, השמיע את טיעוני ההגנה לעניין העונש בעל-פה, במסגרת הדיון. בפתח דבריו הדגיש הסנגור את נסיבות חייו המורכבות של הנאשם, אשר גדל ללא תמיכה הורית. בהקשר זה ציין הסנגור כי אף אחד מבני משפחתו של הנאשם לא נכח במעמד הדיון שהתקיים בפניי.

בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה נטען כי הנאשם היה קטין בעת ביצוע המעשים וכי הנזק שנגרם למתלונן אינו משמעותי כפי שהוצג. לדבריו של הסנגור, המתלונן אושפז למשך יומיים בלבד ונעדר מעבודתו כחודשיים, שלאחריהם שב לעבוד. הסנגור סקר פסיקה אשר לשיטתו תומכת בנסיבות המקרה דנן, בכל הנוגע למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות של גרימת חבלה בנסיבות מחמירות שבוצעו על ידי קטינים.

בבחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הסנגור הפנה לתסקיר שירות המבחן וטען כי יש להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם, ברקע האישי והמשפחתי המורכב ממנו הגיע, בהתנהגותו התקינה במעצר וכן בעובדה כי מדובר במעצר ראשון בחייו. עוד ציין כי בניגוד למתואר בתסקיר, הנאשם הודה ולקח אחריות על מעשיו ובכך חסך זמן שיפוטי יקר.

עוד ציין הסנגור כי הנאשם מצוי מאחורי סורג ובריח מחדש יוני 2025.

דבריו של הנאשם

הנאשם הצטער על מעשיו והתחייב שלא לעשות "בעיות" בעתיד. הנאשם הביע את רצונו להיות אדם טוב, לחזור לעבודה שלו ולשגרת חייו.

בהתייחס לעדות המתלונן, ציין הנאשם, כי הוא נושא באחריות למעשיו וביקש את סליחתו. באשר לפיצוי הכספי, מסר הנאשם כי הוא נכון לפצות את המתלונן, אולם לדבריו אין בידיו אמצעים כספיים לעשות כן.

דיון והכרעה

הנאשם עבר עבירות חמורות מאד, מהחמורות שעל גבי ספרי החוקים: חבלה בכוונה מחמירה, תקיפת קטין הגורמת חבלה של ממש ואיומים. מדובר בעבירות שיש בהן כדי לערער את הסדר החברתי ולסכן חיי אדם. על החומרה שבעבירת חבלה בכוונה מחמירה ניתן ללמוד מע"פ 7069/20 אבנו חדיר נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 11.2.21.

"לא אחת עמד בית משפט זה על החומרה היתרה שבעבירות אלימות בכלל, ובעבירה של חבלה בכוונה מחמירה בפרט, לאור הפגיעה הקשה בזכותו של אדם לשלמות גופו, בכבודו העצמי, ובתחושת הביטחון האישי שלו 8420/19 בורגרקאר נ' מדינת ישראל, בפסקה 13 (18.2.20)). לא זו בלבד, אלא יש ליתן ביטוי לחומרה שיש לראות בהתנהגות אלימה אשר באה כניסיון לפתירת סכסוכים. בהתאם, ואוי

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 15627-07-25 מדינת ישראל נ' XXXX(עציר)

להטיל ענישה ממשית ומוחשית, המרתיעה את הציבור מפני נקיטת אמצעים בדרכים אלימות על פני ההליכה בדרך הנועם והשלום (19/4454 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 26 (30.7.20)).

בית-המשפט המחוזי בשבתו כבית-משפט לנוער

בפתח תהליך גזירת עונשו של הנאשם, אזכיר, כי עת דנים בעניינו של נאשם קטין, שיקול מרכזי בגזירת-הדין הוא גילו של הנאשם. כפי שציינתי לעיל, הנאשם בעניינו הוא קטין: בעת ביצוע העבירה היה כבן 15.5 וכיום הוא כבן 16 שנים. אזכיר, כי כאשר מדובר בנאשם קטין, יש לפנות להוראותיו של חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 (להלן: "חוק הנוער") המסדיר את עניינם של נאשמים קטינים בשלב הכרעת-הדין, כמוגם את דרכי הטיפול שבהן יכול בית-משפט לנוער לנקוט [ראו: ע"פ 2906/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (ניתן ביום 14.7.19)].

כאן המקום לציין כי בכל הנוגע לגזירת עונשם של קטינים, ובניגוד לנאשמים בגירים, הרי שהדגש בעניינם מופנה כלפי **שיקולי השיקום**, שכן סעיף 1א(א) לחוק הנוער קובע כך.

"מימוש זכויות של קטין, הפעלת סמכויות ונקיטת הליכים כלפיו ייעשו תוך שמירה על כבודו של הקטין, ומתן משקל ראוי לשיקולים של שיקומו, הטיפול בו, שילובו בחברה ותקנת השבים, וכן בהתחשב בגילו ובמידת בגרותו."

ודוקו,

"ככלל, ניתן לומר כי השיקולים שבית המשפט נדרש להעמיד מול עיניו הם אותם השיקולים שנבחנים לצרכי קביעת עונשו של בגיר, אולם המשקל שניתן לכל שיקול ושיקול – שונה הוא. כאשר בקטין עסקינן, ניתן משקל רב יותר לנסיבותיו האישיות ולשיקולי שיקום. עם זאת, "קטינות אינה יוצרת חסינות" ולעיתים שיקולי גמול, הרתעה ומניעה יגברו על שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של קטין וסיבוייו להשתקם..." (ע"פ 1598/23 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 18, כב' השופט אלרון, ניתן ביום 7.8.23). (ההדגשה אינה במקור).

הרשעת הנאשם

אזכיר כי בדיון מיום 3.2.26 קבעתי במסגרת הכרעת-הדין, כי הנאשם ביצע את העבירות שיוחסו לו בכתב-האישום המתוקן; כאמור, בהקשרו של נאשם זה לא הייתה מחלוקת בין המאשימה לבין ההגנה בשאלה הצדקת הרשעתו בדיון. ובדיון כך; שהרי לא יעלה על הדעת, שקטין אשר מסוכנותו, הן זו העולה מלימוד מעשיו בפרשה הנדונה כאן, הן זו הנלמדת מתסקיר שירות המבחן גבוהה מאד לא יורשע בדיון. אשר על כן, בשים לב לחומרת מעשיו ולנוכח המסקנות העולות מתסקיר שירות המבחן – אני מורה בזאת על הרשעתו של הנאשם בעבירות אשר עבר כמפורט לעיל.

גזירת-הדין

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 15627-07-25 מדינת ישראל נ' XXXX(עציר)

אעבור אפוא לשלבגזירת עונשו של הנאשם הקטין; ברקע, עומדים כללי הבניית שיקול הדעת בענישה, ועקרונות ענישת קטינים כפי שפורטו לעיל, שכן כידוע, **סעיף 40טו (א) לחוק העונשין** קובע שעל **ענישת קטין יחול חוק הנוער**, ומשכך, על בית-המשפט לפעול בהתאם לקבוע בסעיף 1א(א) לחוק הנוער, ולהעדיף, **ככלל**, את שיקומו של הנאשם; עם זאת, **סעיף 40טו (ב) לחוק העונשין** קובע, כי **רשאי בית המשפט להתחשב בעקרונות ובשיקולים המנחים בענישה, לפי תיקון 113 – שעניינו הבניית שיקול-הדעת, תוך התאמתם לענישת הקטין**, ככל שסבר שראוי לתת להם משקל בנסיבות המקרה.

ככלל, בעת ביצוע מלאכת הענישה, כאשר אנו עוסקים בנאשם בגיר, העיקרון המנחה שנקבע במסגרת תורת הבניית שיקול-הדעת השיפוטי, הוא עקרון ההלימה: משמע, שימור יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג העונש המוטל עליו ומידתו. על מנת לשמר יחס זה, עובר לקביעת העונש יש לשרטט מתחם עונש הולם, תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו, במדיניות הענישה הנוהגת, ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

אין חולק כי העבירות החמורות אותן ביצע הנאשם מהוות יחדיו "**אירוע אחד**", הטומן בחובו מספר עבירות, שקיים ביניהן 'קשר הדוק' – העבירות התרחשו בסמיכות זמנים, כחלק בלתי-נפרד ממסכת עבריינית אחת שתכליתה להגיע אל המתלונן, לדקור אותו ולגרום לו לנזק פיזי, הכול כמתואר לעיל בכתב-האישום המתוקן [ראו לעניין זה: ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל, מפי כב' השופטת ברק-ארז (ניתן ביום 29.10.14); ע"פ 9308/12 עיסא נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 30.7.15)].

בכל הנוגע **לערכים המוגנים** שנפגעו כפועל יוצא ממעשיו של נאשם זה, הרי שהדברים מובנים מאליהם. הנאשם במעשיו, פגע בערכים המוגנים שענינם שמירה על החיים, שלמות הגוף הביטחון ובשלטון החוק הנדרש בכל חברה מתוקנת; מעשיו פגעו בערכים הללו במידה **חריפה וקשה**.

עיינתי בפסיקה, העוסקת בעבירות שבוצעו על ידי קטינים ושענינן חבלה בכוונה מחמירה, תקיפת קטין הגורמת חבלה של ממש ואיומים.

בע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 25.06.2013, בית המשפט העליון קיבל ערעורו של קטין אשר הורשע בעבירות של חבלה בכוונה מחמירה, פציעה בנסיבות מחמירות ושיבוש מהלכי משפט. בית המשפט העליון הפחית את עונש מאסרו ל-18 חודשי מאסר בפועל חלף 22 חודשי מאסר שהושתו עליו בבית המשפט המחוזי.

ע"פ 5360/12 פלוני נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 28.03.2013, במסגרתו בית המשפט העליון דחה ערעורו של קטין אשר הורשע בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה. בית המשפט המחוזי השית על הנאשם, עונש של 36 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

ע"פ 324/19 פלוני נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 08.05.2019, במסגרתו בית המשפט העליון דחה ערעורו של קטין אשר הורשע בעבירות של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, תקיפה בנסיבות

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 15627-07-25 מדינת ישראל נ' XXXX(עציר)

מחמירות, איומים והחזקת סכין. בית המשפט המחוזי השית על הנאשם, קטין ללא עבר פלילי ובעל נסיבות חיים מורכבות, עונש של 24 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלוות.

ע"פ 4618/12 פלוני נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 29.07.2021, במסגרתו בית המשפט העליון דחה ערעורו של קטין אשר הורשע בעבירות של גרימת חבלה חמורה, תקיפה בנסיבות מחמירות, איומים, החזקת נשק שלא כדין ושיבוש מהלכי משפט. בית המשפט המחוזי השית על הנאשם, קטין ללא עבר פלילי, עונש של 10 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלוות.

כעת, אבחן את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה [בראי סעיף 40ט(א) לחוק], אשר פורטו בעובדות כתב-האישום המתוקן: חלקו של הנאשם בביצוע העבירות הוא בלעדי; הנאשם איים על המתלונן, תקף אותו ודקרו באמצעות סכין; ביצוע העבירות טמן בחובו תכנון מקדים, לרבות הצטיידות בסכין; למתלונן נגרמו פגיעות גופניות משמעותיות, הוא נדקר בבטנו ובעינו, אושפז ועבר ניתוח. מיותר לציין שלפגיעות גופניות אלו יש השלכות נפשיות משמעותיות על המתלונן; פוטנציאל הנזק במעשיו של הנאשם היה גבוה, שעה שדקירה באמצעות סכין עלולה להביא למותו של אדם; מעשיו של הנאשם מאופיינים באלימות ובאכזריות שעה שרדף אחר המתלונן תוך שהאחרון נמלט כשהוא מחזיק את בטנו המדממת. למרבה המזל, עוברי אורח שנכחו במאפייה אותה שעה מנעו מהנאשם את ניסיונות הפגיעה הנוספים במתלונן; בעניינו של הנאשם אין למצוא קרבה לסייג לאחריות פלילית.

בנקודה זו, אילו היינו עוסקים בנאשם בגיר כאן היה המקום לשרטט מתחם ענישה הולם למעשיו. ואכן, אילו דובר בבגיר היה נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 לבין 9 שנות מאסר לצד עונשים נלווים. עם זאת, בל נשכח כי עסקינן בקטין ולפיכך לא ייקבע מתחם עונש הולם.

אעבור כעת לסקור את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ובסיומן אגזור את עונשו של הקטין. הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון. בכך התמצתה למעשה קבלת האחריות מצידו. מתסקיר שירות המבחן ניתן ללמוד בבירור שמדובר בנטילת אחריות פורמלית בלבד. אזכיר בשנית, שירות המבחן ציין כי ניכר, שהנאשם מתקשה להביע אמפתיה כלפי נפגעי העבירה, וכן מתקשה בהבנת חומרת מעשיו. התייחסותו לעבירה תוארה כמזלזלת ומצמצמת, וככזאת שאינה מאפשרת הבנה של ממש באשר למניעי ביצוע העבירה או להערכת קשייו. במה שנוגע להעדר רצונו לשנות דרכיו צוין, כי סירב למעשה להשמה במעון לצורך שיקום. גם דבריק. המבחן לנוער אשר העידה לפניי מדברים בעד עצמם: היא דיברה על כך, שהנאשם מצוי ברמת סיכון גבוהה (להמשך ביצוע עבירות דומות). היא ציינה שהנאשם אינו משתף פעולה, מכשיל כל תוכנית שמוצעת לו ומביע את התנגדותו לשהייה במעון נעול. עוד תיארה כי הנאשם לא לוקח אחריות על מעשיו ולא משתף אודות נסיבות ביצוע העבירה. בנסיבות האמורות ציינה באוזניי קצינת המבחן כי לשירות המבחן אין עוד איך לסייע לנאשם.

ודוקו – האמור בדברים קשים חריגים ובלתי אופייניים לשירות המבחן לנוער. שירות זה ידוע ככזה אשר עושה "הכל כולל הכל" על מנת לשקם קטינים; נכנס דרך החלון כשנראה שהדלת נאטמה; מנצל כל חרך טיפולי כדי "להציל" נער או נערה שחטאו. רק כשלדעתו כלו כל הקיצים הוא "יריס

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 15627-07-25 מדינת ישראל נ' XXXX (עציר)

ידיים" ויאמר כי "לשירות המבחן אין עוד איך לסייע לנאשם". גם אמירה לפיה מדובר במי שמצוי ברמת סיכון גבוהה מדברת בעדה.

באחת הפרשות שנדונו לפניי, ציינתי שעת באים לגזור דינו של קטין יש מקום לשקלל כמה וקטורים עיקריים: וקטור הגיל – ככל שהקטין רחוק מגיל בגירות כך יהא מקום לייחס משקל רב יותר לקולה לוקטור זה (מפאת שהדבר בהחלט מלמד על העדר התגבשות תודעתית ואף עשוי להותיר סיכויי שיקום מוגברים); וקטור חומרת העבירה – ככל שמדובר בעבירה חמורה יותר, כך יהא מקום להתחשבות פחותה בשיקול הגיל, מטעמים של הלימה כמו גם הרתעה של היחיד ושל הרבים; וקטור עמדת שירות המבחן לנוער – ככל ששירות המבחן לנוער, אשר עמדתו משמעותית ביותר עת דנים בעניינו של קטין, מביע דעה לפיה סיכויי השיקום של הקטין טובים ומציע ללכת לקראתו בהיבט הענישה על ידי הטלת ענישה בעלת אופי שיקומי דומיננטי, יש בדבר כדי להשפיע על מידת העונש המוטל על הקטין.

כאמור לעיל, שיקול השיקום הוא אכן שיקול מרכזי עת באים לענוש קטין. דא עקא, ניתן לשקול שיקול זה מקום בו קיימת פרוגנוזה חיובית ומוטיבציה חיובית מצד הקטין לשיקום. מקום בו, (ולצד, אלה פני הדברים במקרה שלפניי), הפרוגנוזה השיקומית היא גרועה – הקטין אינו מכיר בחומרת מעשיו ואיננו מעוניין להשתתף בתהליך טיפולי משמעותי כדי להפחית את רמת הסיכון הנשקפת ממנו, משקלו של שיקול השיקום מופחת משמעותית.

בסופו של יום, תפקידו הראשי של בית המשפט הוא להגן על הציבור מפני עבריינים אלימים, בין אם הם קטינים או בגירים; עליו להרחיק "שוורים מועדים" מרחובות הערים ובכך למנוע מהם לפגוע בשלומם ובביטחונם של הציבור הרחב; במקרים שכאלה, מקום בו אדם (בגיר או קטין) עבר עבירה כה מסוכנת ומסכנת חיים וקיים חשש שעם צאתו מבית המאסר הוא עלול לחזור ולבצע מעשים דומים, על בית המשפט להכביד ידו; על מנת להלום את חומרת המעשה ואת השלכותיו הקשות; על מנת להרתיע את העבריין מפני ביצוע מעשים דומים; על מנת להרתיע אחרים (ובהם קטינים) מפני מעשי אלימות משולחי רסן כמו אלו שבוצעו כאן. אכן, האמירה לפיה "קטינות איננה מהווה חסינות" איננה בגדר אמירה בעלמה. היא חייבת להפוך למציאות בעולם בו קטינים מעורבים כדבר של יום ביומו במעשי אלימות מחרידים, אשר לא פעם מסתיימים במוות או בחבלות קשות וארוכות טווח. המקרה שלפניי הוא ממין המקרים, שבהם ראוי להוציא את אותה אמירה מן הכוח אל הפועל. משקלה של הקטינות (וידגש, חרף גילו הצעיר של העבריין) במקרה כגון זה שלפניי קטן. עיקר דגש בענישה יושם על הלימה, גמול והרתעה. משקל השיקום במקרה זה יהיה, למרבה הצער, נמוך.

יובאו בחשבון בגזירת עונשו של הנאשם העובדה שהוא נטל אחריות על מעשיו, הביע חרטה והתנצל עליהם; חסך זמן שיפוטי יקר, כפועל יוצא מהודאתו באשמה ומהגעתו להסדר טיעון; ייחס משקל, אף כי לא מכריע לגילו הצעיר ולכך שעונש מאסר ממושך עלול לפגוע בו.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 15627-07-25 מדינת ישראל נ' XXXX(עציר)

מכאן, לאחר ששקלתי את כלל השיקולים הרלוונטיים, ובהתחשב באופיו החמור של האירוע, תוך איזון בין שיקולי ההלימה והגמול לבין עובדת היותו של הנאשם קטין, מצאתי להשית עליו את העונשים הבאים:

(א) 54 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו.

(ב) 12 חודשי מאסר על-תנאי, שלא יעבור במשך שלוש שנים מיום שחרורו, עבירת אלימות מסוג פשע.

(ג) 4 חודשי מאסר על-תנאי, שלא יעבור במשך שלוש שנים מיום שחרורו, עבירת אלימות מסוג עוון או עבירה שעניינה איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

(ד) פיצוי על סך 15,000 ₪ אשר ישולם למתלונן. סכום זה ישולם ב-15 תשלומים חודשיים רצופים ושווים החל ביום 01.08.2026 ויועבר למתלונן לפי פרטים עדכניים שיימסרו בידי המאשימה למזכירות. אי-תשלום אחד מהתשלומים במועד יעמיד את יתרת הפיצוי לפירעון מידי. חל איסור על הנאשם ליצור קשר עם המתלונן בכל הקשור לפיצויים.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ג אייר תשפ"ו, 10 מאי 2026, במעמד הצדדים.

אבי לוי, נשיא